

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja IŽ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

**Rozvoj komunikatívnych kompetencií pomocou textov
rozličných jazykových štýlov na hodinách ukrajinského jazyka**

Ing. Henrieta Crkoňová

Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: Rozvoj komunikatívnych kompetencií pomocou textov rozličných jazykových štýlov na hodinách ukrajinského jazyka

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu: Rozvoj komunikatívnych kompetencií má v cudzojazyčnom prostredí nezastupiteľné miesto vo vyučovacom procese. Komunikatívna kompetencia je schopnosť viesť komunikáciu na základe jazykových a kulturologických vedomostí, v súlade s cieľmi a úlohami komunikácie i komunikačnými situáciami v rámci konkrétnej oblasti činnosti.

Súčasťou komunikatívnej kompetencie je

- jazyková kompetencia - súbor jazykových vedomostí a zručností používať ich,
- rečová kompetencia - schopnosť viesť komunikáciu, prijímať a chápať cudzie a formulovať vlastné výpovede,
- pragmatická kompetencia - zručnosť vybrať najefektívnejší spôsob vyjadrenia myšlienky v závislosti od cieľa a podmienok komunikácie (v súlade s komunikatívnymi zámermi hovoriaceho a situáciou),
- vecná kompetencia - schopnosť orientovať sa v obsahovom pláne výpovede vzhľadom na konkrétnu oblasť činnosti.

Pedagogický zamestnanec má právo na kontinuálne vzdelávanie a profesijný rozvoj za podmienok ustanovených zákonom č. 317/ 2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z. (ďalej len zákon) a v jazyku, v ktorom pedagogickú činnosť alebo odbornú činnosť vykonáva.

Prínos prezentovaného vzdelávacieho programu *Rozvoj komunikatívnych kompetencií pomocou textov rozličných jazykových štýlov na hodinách ukrajinského jazyka* spočíva v zdokonaľovaní profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov – učiteľov ukrajinského jazyka a literatúry s ohľadom na štátny vzdelávací program.

V štátnom vzdelávacom programe *Ukrajinský jazyk a literatúra* vo vzdelávacej oblasti *Jazyk a komunikácia* sa hovorí, že jazykové javy si žiaci precvičujú na dostupných príkladoch a súvislých textoch patriacich k rôznym jazykovým štýlom s uplatnením jazykových a mimojazykových prostriedkov. Cvičenia sú vybrané k jednotlivým jazykovým javom a sú koncipované tak, že sa v nich porovnávajú jazykové javy ukrajinského jazyka s analogickými javmi iných jazykov, najmä blízkych slovanských jazykov (slovenského, ruského), so zvláštnym dôrazom na odlišné javy najmä slovenského a ukrajinského jazyka. V rámci vyučovania sa budú rozvíjať všetky druhy komunikatívneho procesu, ktoré sa v súčasnosti realizujú na vyučovaní. Sú to – počúvanie, rozprávanie, čítanie a písanie. Hlavným cieľom konverzácie je rozvíjať monologický, ale aj dialogický prejav v rámci celého vyučovacieho procesu.

Druh kontinuálneho vzdelávania: Inovačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania: kombinovaná forma (77 hodín prezenčne a 33 hodín dištančne)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ vzdelávacieho programu:

Zdokonaliť profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti v oblasti rozvoja komunikatívnych zručností pomocou textov rozličných štylistických úrovní na základe spoľahlivo osvojených fonetických, lexikálnych a gramatických návykov a znalostí ukrajinských reálií.

Špecifické ciele vzdelávacieho programu:

- vedieť vymedziť pojmy – komunikácia, komunikant, téma, komunikatívny kód, komunikatívna situácia
- vedieť definovať verbálnu a neverbálnu komunikáciu
- poznať formy ústnej jazykovej komunikácie
- poznať mimojazykové prostriedky
- poznať najčastejšie zlovyky komunikácie a vedieť sa im vyvarovať
- vedieť vyšpecifikovať efektívnu komunikáciu, vyšpecifikovať spoločenské zásady komunikácie
- vedieť rozlišovať jazykové štýly, poznať osobitosti každého z nich
- vedieť používať rozličné výrazové prostriedky ukrajinského jazyka v procese komunikácie pre optimálne dosiahnutie cieľa komunikácie
- ovládať slohové postupy a slohové útvary
- vedieť využívať metodické postupy pri tvorbe textu, pri nácviku správnej komunikácie
- vedieť interpretovať texty jednotlivých jazykových štýlov
- zvládnuť variabilitu vyjadrovania
- oboznámiť sa s komunikatívnymi koncepciami vyučovania ukrajinského jazyka a získané poznatky využiť v praxi
- vedieť interpretovať texty (jazykové prejavy, slohové útvary) hovorené a písané formulovaním podstaty obsahu textu a jeho funkcie (cieľa textu)

Obsah a rozsah vzdelávacieho programu:

	Forma	Časový rozsah
1. Modul: Komunikácia (10 h prezenčne)		10
<ul style="list-style-type: none"> - Verbálna komunikácia: monológ, vnútorný monológ, dialóg, replika - neverbálna komunikácia: zrakový kontakt, mimika, kinetika, gestika, proxemika a i. 	prezenčná	2
<ul style="list-style-type: none"> - predpoklady efektívnej komunikácie - jazyk ako nástroj komunikácie <i>Praktická realizácia ľubovoľných dialógov medzi komunikantmi</i>	prezenčná	8
2. Modul: Jazykové štýly (7 h prezenčne/ 3 h dištančne)		10
<ul style="list-style-type: none"> - Charakteristika hlavných znakov a funkcií jednotlivých jazykových štýlov - rozdelenie funkčných jazykových štýlov: objektívne, objektívno-subjektívne, subjektívne - praktické etické rady ako súčasť inteligentnej komunikácie v spoločnej Európe 	prezenčná	5

- slohové postupy: informačný, opisný, rozprávací, výkladový - slohové útvary	prezenčná	2
Výstup z dištančnej formy: Pripraviť dve ukážky na ľubovoľný slohový postup s možnosťou ich využitia vo vyučovaní Spracovať v písomnej podobe vyučovaciu hodinu na tému Slohové postupy	dištančná	3
3. Modul: Hovorový štýl (13 h prezenčne/ 5 h dištančne)		18
- Znaky hovorového štýlu (ústnosť, dialogickosť, situačnosť, stručnosť, expresívnosť, súkromnosť)	prezenčná	4
- využitie slohových postupov v hovorovom štýle	prezenčná	4
- žánre hovorového štýlu Nácvik bežných rozhovorov, telefonický rozhovor, dialógy v rodine...s možnosťou ich využitia vo vyučovaní.	prezenčná	5
Výstup z dištančnej formy : Spracovať v písomnej podobe vyučovaciu hodinu na tému Slohové postupy v hovorovom štýle	dištančná	5
4. Modul: Umelecký štýl (13 h prezenčne, 5 h dištančne)		18
- Estetická funkcia umeleckého štýlu	prezenčná	1
- výrazové prostriedky umeleckých textov: poetizmy, obrazné pomenovania, básnické prívlastky a i.	prezenčná	2
- Charakteristika žánrov umeleckého štýlu žánre umeleckého štýlu: epické – praktické ukážky žánre umeleckého štýlu: lyrické – praktické ukážky žánre umeleckého štýlu: dramatické – praktické ukážky Nácvik aktivít na precvičovanie žánrov umeleckého štýlu	prezenčná	10
Výstup z dištančnej formy: Spracovať v písomnej podobe tému Využitie výrazových prostriedkov v umeleckých textoch.	distančná	2
Výstup z dištančnej formy: Pripraviť písomne spoločné a protikladné vlastnosti hovorových a umeleckých textov	distančná	3
5. Modul: Náučný štýl (13 h prezenčne / 5 h dištančne)		18
- Charakteristika žánrov náučného štýlu žánre náučného štýlu: výkladové – praktické ukážky žánre náučného štýlu: situačné – praktické ukážky žánre náučného štýlu: opisné – praktické ukážky	prezenčná	6
Nácvik aktivít na precvičovanie žánrov náučného štýlu	prezenčná	7
Výstup z dištančnej formy: Pripraviť písomne 3 ukážky ľubovoľných žánrov náučného štýlu s možnosťou ich využitia vo vyučovaní	dištančná	5
6. Modul: Administratívny štýl (8 h prezenčne /10 h dištančne)		18
- Znaky administratívneho štýlu	prezenčná	2

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- Charakteristika žánrov administratívneho štýlu žánre administratívneho štýlu: dokumentárne – praktické ukážky žánre administratívneho štýlu: oznamovacie – praktické ukážky žánre administratívneho štýlu: heslové – praktické ukážky	prezenčná	6
Výstup z dištančnej formy: Pripraviť písomne 3 ukážky ľubovoľných žánrov administratívneho štýlu (správa, oznam, pozvanie, žiadosť, inzerát, vlastný životopis a i.)	dištančná	5
Výstup z dištančnej formy: Pripraviť písomne 3 ukážky ľubovoľných žánrov administratívneho štýlu (napríklad úradné tlačivá a formuláre: prihlasovací lístok v hoteli, osobný dotazník.....)	dištančná	5
7. Modul: Publicistický štýl (13 h prezenčne / 5 h dištančne)		18
- Znaky publicistického štýlu	prezenčná	2
- Charakteristika žánrov publicistického štýlu žánre publicistického štýlu: spravodajské (správa, interview, oznámenie, plagát) – praktické ukážky žánre publicistického štýlu: analytické (recenzia, diskusia, karikatúra,...) – praktické ukážky žánre publicistického štýlu: beletristické (fejtón, reportáž, ...) – praktické ukážky	prezenčná	11
Výstup z dištančnej formy: Pripraviť písomne 3 ukážky ľubovoľných žánrov publicistického štýlu (interview, fejtón, inzerát, reklama a pod.), ktoré sa môžu využiť na hodinách ukrajinského jazyka podľa typu škôl, na ktorej učiteľ pôsobí.	dištančná	5
Spolu		110 hod

Profil absolventa: Absolvent vzdelávacieho programu vie vymedziť pojmy komunikácia, komunikant, téma, komunikatívny kód, komunikatívna situácia, definovať verbálnu a neverbálnu komunikáciu, pozná formy ústnej jazykovej komunikácie a mimojazykové prostriedky. Vie rozlišovať jazykové štýly a pozná ich osobitosti. Vie používať rozličné výrazové prostriedky ukrajinského jazyka v procese komunikácie pre optimálne dosiahnutie cieľa komunikácie, ovláda slohové postupy a slohové útvary, vie využívať metodické postupy pri tvorbe textu, pri nácviku správnej komunikácie, vie interpretovať texty jednotlivých jazykových štýlov.

Rozsah vzdelávacieho programu: 110 hodín, z toho 77 prezenčne a 33 dištančne

Trvanie vzdelávacieho programu: 12 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov; kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov: Učiteľ

Podkategórie: Učiteľ pre primárne vzdelávanie, učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie, učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy), učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Kariérový stupeň: Samostatný pedagogický zamestnanec, pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou, pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: –

Vyučovaci predmet: Ukrajinský jazyk a literatúra

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Na kontinuálne vzdelávanie možno prijať pedagogického zamestnanca až po absolvovaní šiestich mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.). Na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z. možno prijať pedagogického zamestnanca až po troch rokoch pedagogickej činnosti. Na kontinuálne vzdelávanie alebo na overenie profesijných kompetencií bude zaradený pedagogický zamestnanec v uvedenej kategórii a podkategórii, ktorý spĺňa kvalifikačný predpoklad na vyučovanie predmetu ukrajinský jazyk a literatúra v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z., teda kvalifikovaný učiteľ ukrajinského jazyka a literatúry.

Spôsob prihlasovania:

Na kontinuálne vzdelávanie alebo na overenie profesijných kompetencií sa treba prihlásiť prihláškou.

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na písomnej prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie; riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie:

Vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou a pohovorom pre trojčlennou skúšobnou komisiou.

Na ukončenie programu kontinuálneho vzdelávania je potrebná:

- účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy programu kontinuálneho vzdelávania preukázaná podpisom účastníka na prezenčnej listine,
- vypracovanie všetkých úloh z dištančnej formy vzdelávania,
- úspešná záverečná prezentácia a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou z obsahu vzdelávacieho programu.

Uchádzači s minimálne tromi pedagogickej činnosti prihlásení na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona sú povinní splniť vyššie uvedené požiadavky potrebné na ukončenie vzdelávacieho programu - okrem účasti na prezenčnej forme vzdelávania.

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

Personálne zabezpečenie a garant:

Garant vzdelávacieho programu: Prof. PhDr. Mária Čižmarová, CSc. MPC, regionálne pracovisko Prešov.

Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 3 zákona.

Lektori vzdelávacieho programu: učitelia kontinuálneho vzdelávania a pedagogickí zamestnanci škôl a školských zariadení, ktorí spĺňajú odborné predpoklady v danej oblasti obsahu vzdelávania.

Finančné zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

Kancelárske potreby (flipčarty, fixky, papier).

Učebné zdroje (študijné texty, pracovné listy a pod.), k jednotlivým témam budú spracované lektormi vzdelávania

Technické a informačné zabezpečenie:

Notebook a dataprojektor pre lektora.

Odporúčaná literatúra:

ČIŽMÁROVÁ, M. Ukrajinský jazyk pre Slovákov. Prešov, 2011. 282 s.

Dilova ukrajinska mova. Černivci: 1996. 276 s.

FINDRA, Ján a kol. *Slovenský jazyk a sloh*. 1. vyd. Bratislava, 1983. 436 s.

HINCOVÁ, K. – HÚSKOVÁ, A. Slovenský jazyk pre 1. – 4. ročník stredných škôl. Bratislava, SPN, 2008. 368 s.

HRYCENKO, T. Ukrajinska mova ta kul'tura movleňja. Vinnycja, 2003. 472 s.

MISTRÍK, J. *Štylistika*. 3. vyd. Bratislava, 1997. 600 s.

SLANČOVÁ, D. *Praktická štylistika. (Štylistická príručka)* 2. vyd. Prešov, 1996. 184 s.

Sučasni dilovi papery. Kyjiv: 2002.398 s.

ŠEVČUK, S. Dilove movleňja. Modul'nyj kurs. Kyjiv, 2003. 448 s.

ZAHNITO, A., DANYL'UK, I. Ukrajinske dilove movleňja: profesijne i neprofesijne spilkuvaňja. Doneck, 2004. 480 s.

Návrh počtu kreditov:

25 kreditov

Za absolvovanie inovačného vzdelávania v rozsahu 110 hodín získa absolvent 22 kreditov a 3 kredity za ukončenie vzdelávania záverečnou prezentáciou a pohovorom pred komisiou.